

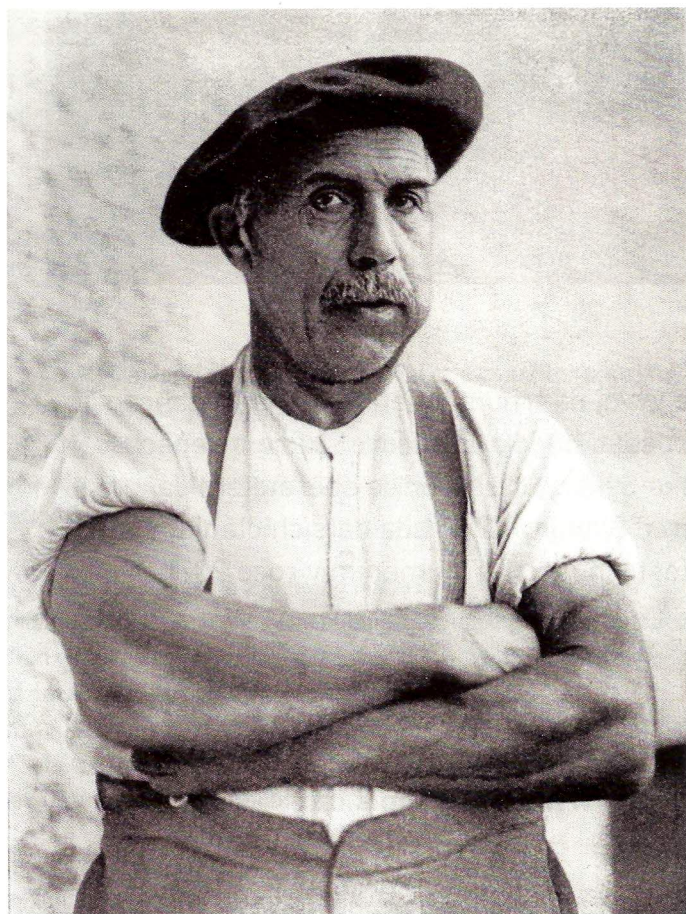
Brány vnímání dokořán

text: Václav Vokolek

Autor je spisovatel a publicista.

foto: © Adolf Wölfl-Stiftung

Výstava Adolfa Wölflho klade před návštěvníka celou řadu zásadních otázek, které značně přesahují obvyklou výtvarnou problematiku. Wölflho rozšířená vize reality podmanivě napovídá, že autor, jenž většinu života strávil na samotce v blázinci, nečiní nějaký podstatný rozdíl mezi vnějším a vnitřním životem, mezi různými branami vědomí. Jeho tvořivý čin není v žádném případě pasivní výpověď. Žádá následování, třeba jen formou otázek.

ADOLF WÖFLI KOLEM ROKU 1920

Pro jistotu si je nebudeme ani klást, ani na ně odpovídat. Neuspěli bychom. Jen si uvědomíme pár skutečností, které budou pro naši drobnou úvahu východisky. Dílo Adolfa Wölflho (1864–1930) není pouhým výtvarným uměním ani literaturou a používat na ně jakékoliv uměnovědné kategorie je značně zavádějící. A přece se jedná o podivuhodné obrazy, které snesou i nejpřísnější kritéria, což je konstatování důležité, ale nepodstatné. Adolf Wölfl není v klasickém slova smyslu tvůrcem, v tom oponují názvu výstavy. Možná není stvořitelem universa, ale jeho častým návštěvníkem, objevitelem, zaznamenavatelem podivuhodných skutečností, které mu bylo dovoleno spatřit. A nejen to.

V tom se ztotožňuje s maniakální vášní cestovatelů 19. století, kteří hledali bílá místa na mapě světa, vstupovali do nich jako první, mapovali, kreslili, zaznamenávali, a uctivý svět je považoval za pohádkové objevitele neznámého, které usedlého maloměšťáka druhé poloviny 19. století okouzlovalo. Tak jako slavní cestovatelé a objevitelé postupuje i Wölfl. Zprostředkovává nám pohledy do míst, kam nám není,